

ΑΝΕΠΑΡΚΗ ΤΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Στο σκοτάδι οι έρευνες για τον ακριβή αριθμό μεταναστών

της ΕΥΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΚΗ

Τελικά, ποιος είναι ο ακριβής συνολικός αριθμός νόμιμων και παράνομων μεταναστών στην Ελλάδα κατά την τελευταία πενταετία; Είναι 906.000 άτομα, σύμφωνα με την πιο μετριοπαθή εκδοχή, αυτή της Eurostat για το 2008, ή μήπως ξεπερνούν το ένα εκατομμύριο, αποτελώντας το 11% του πληθυσμού; Η απάντηση είναι ότι μόνον εκτιμήσεις μπορεί να κάνει κανείς για το συνολικό αριθμό, αφού τα στατιστικά στοιχεία που αφορούν τους μετανάστες είναι ανεπαρκή σε ποσότητα και ποιότητα, με διαφορετικές αφητηρίες και συνισταμένες από τις οποίες προκύπτουν εντελώς διαφορετικοί αριθμοί.

Το μόνα σταθερά δεδομένα είναι αυτά της απογραφής του 2001, σύμφωνα με την οποία οι μετανάστες στη χώρα μας αντιστοιχούσαν σε 797.091 άτομα αλλοδαπής ιθαγένειας, από τα οποία περίπου 650.000-700.000 ήταν πολίτες τρίτων χωρών (εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης) και δεν ήταν ελληνικής καταγωγής.

Από εκεί και έπειτα ακολουθεί πληθώρα μετρήσεων από εξίσου αξιόπιστους φορείς από τις οποίες εξαγονται διαφορετικά αποτελέσματα κάθε φορά. Παρακάτω ακολουθεί η παράθεση ενδεικτικά κάποιων από τις υπάρχουσες κατά ομάδα μεταναστών.

ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ

Σοβαρές αποκλίσεις, αλλά και έλλειψη στοιχείων εμφανίζουν και οι μελέτες που αφορούν τα παιδιά των μεταναστών που φοιτούν σε ελληνικά σχολεία. «Έως το έτος 2000 δεν υπήρχαν ακριβή στοιχεία για το σύνολο του αλλοδαπού μεταναστευτικού πληθυσμού. Μόνο με τη σύσταση και λειτουργία του Ινστιτούτου Παιδείας Ομογενών και Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης (ΙΠΟΔΕ) άρχισε η συλλογή και επεξεργασία τέτοιων στοιχείων» ανέφερε η Άννα Τριανταφυλλίδου, επίκουρη καθηγήτρια του τμήματος Κοινωνικής Διοίκησης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, σε παρουσίαση της για το συνέδριο της οργάνωσης «Αντιγόνη» το Δεκέμβριο του 2006.

UNICEF 2003: 130.000 ΜΑΘΗΤΕΣ
ΕΣΥΕ 2005: 124.684 ΣΕ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΚΑΙ ΛΥΚΕΙΑ
ΙΠΟΔΕ 2005 - 2006: 123.839 ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ
ΕΣΥΕ 2008: ΠΑΙΔΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ, ΑΤΟΜΑ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ 540.345 ΑΤΟΜΑ (6,5 % ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟΥ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΣΤΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ

Σύμφωνα με την έρευνα «Στατιστικά στοιχεία για τους μετανάστες στην Ελλάδα»:

Αναλυτική μελέτη των διαθέσιμων στοιχείων και προτάσεις για τη συμμόρφωση με τα standards της ευρωπαϊκής ένωσης του Παρατηρητηρίου Μετανάστευσης στη Μεσόγειο υπό τον Martin Baldwin - Edwards. «Χρησιμοποιώντας εκτιμήσεις που έγιναν κατά προσέγγιση για αρχεία που λείπουν, ο αριθμός των μεταναστών στην Ελλάδα υπολογίζεται για το τέλος του 2004 στους 950.000 αλλογενείς, ενώ συμπεριλαμβανομένων και των ομογενών το σύνολο αγγίζει τα 1,15 εκατομμύρια και αποτελεί περίπου το 10,3% του συνολικού πληθυσμού όπως αυτός καταγράφηκε στην τελευταία απογραφή».

Βάσει της ίδιας έρευνας, η αδυναμία για την απόδοση του πραγματικού συνολικού αριθμού των μεταναστών οφείλεται στο ότι: Τα στοιχεία που αφορούν τους νόμιμους μετανάστες τηρούνται σε διάφορα υπουργεία, μεταξύ των οποίων η επικοινωνία είναι ελλιπής και επομένως δεν υπάρχει ενοποίηση και σύνθεση των αρχείων. Ένα ιδιαίτερο πρόβλημα υφίσταται με τους ομογενείς, οι οποίοι μέχρι το 2001 εμφανίζονται στατιστικά ως παράνομοι μετανάστες. Επιπλέον, για την κατηγορία των ομογενών τα στοι-

χεία θεωρούνται από το υπουργείο Δημοσίας Τάξης ως «μη ανακοινώσιμα».

Για την ίδια χρονική περίοδο το Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ) υποστηρίζει: «Σύμφωνα με τους υπολογισμούς μας, ο πραγματικός αριθμός των μεταναστών και παλιννοστούντων υπερβαίνει το ένα 1 εκατομμύριο (850.000 νόμιμοι και περίπου 200.000 παράτυποι μετα-

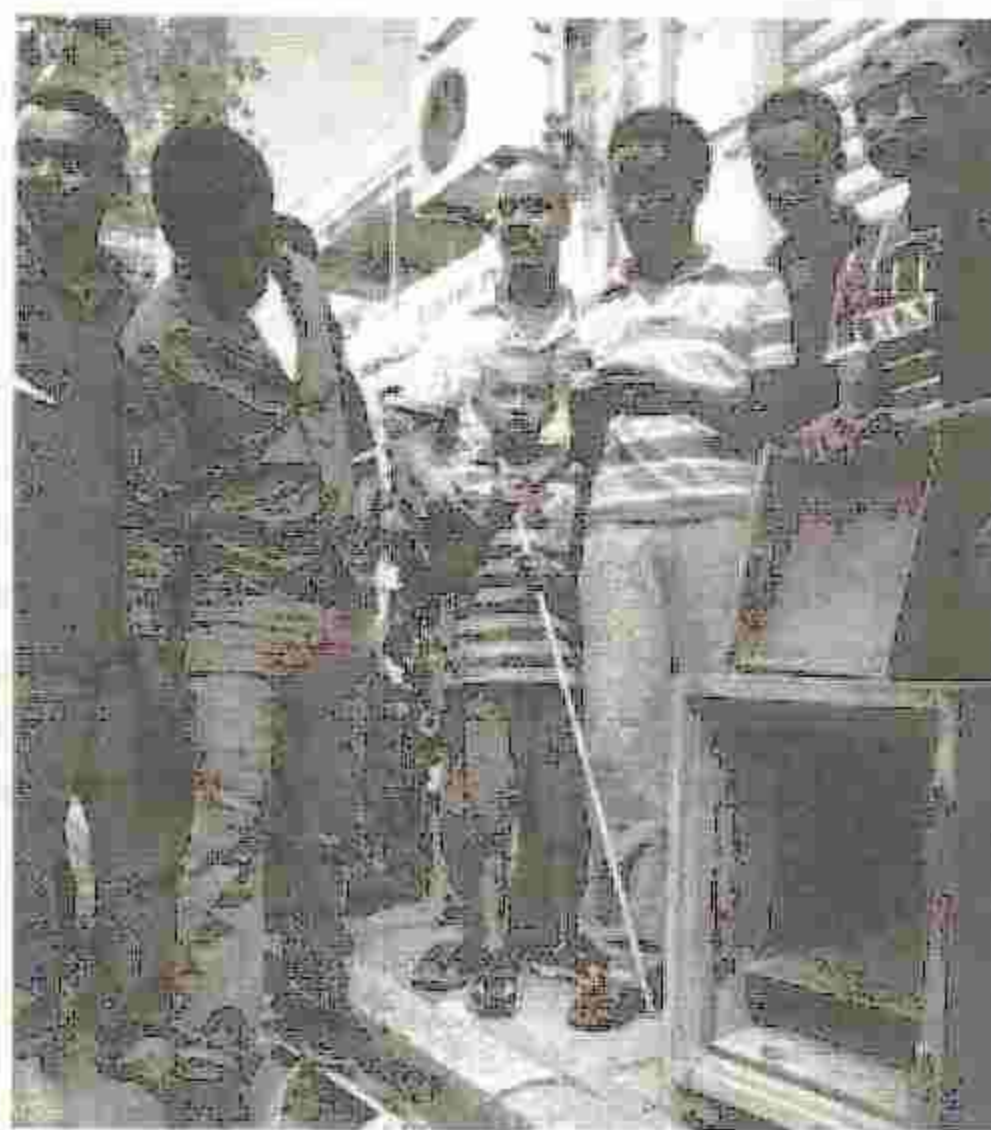
νάστες), αντιστοιχώντας στο 9% του συνολικού πληθυσμού και άνω του 12% του εργατικού δυναμικού της Ελλάδας».

Τον Αύγουστο του 2009, το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Μετανάστευσης εκδίδει την ετήσια έκθεσή του για το 2008, με βάση την οποία: «Μέχρι το 2008 ο συνολικός αριθμός των μεταναστών στην Ελλάδα, συμπεριλαμβανομένων των αλλογενών και των ομογενών, υπερβαίνει το ένα

εκατομμύριο, σύμφωνα με τον πλέον αξιόπιστο υπολογισμό».

Η έρευνα της Eurostat (Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία) για το 2008 κάνει λόγο για 906.000 αλλοδαπούς -κοινοτικούς και μη- που ζουν και εργάζονται στη χώρα μας και καταλαμβάνουν το 8,1% του συνόλου του πληθυσμού. Περίπου το ένα έκτο αυτών, δηλαδή 158.000, είναι υπήκοοι χωρών της Ευρώπης των «27», ενώ οι υπόλοιποι -748.000-

προέρχονται από κράτη εκτός Ε.Ε., με την πλειονότητα να έχει αλβανική υπηκοότητα, ήτοι 577.000 άτομα. Συγκεκριμένα, από τους 906.000 μετανάστες που εκτιμά η Eurostat ότι κατοικούν στην Ελλάδα, οι 577.000 προέρχονται από την Αλβανία (με ποσοστό 63,7% στο σύνολο των αλλοδαπών), 22.300 είναι Ουκρανοί (2,5%), 17.200 Γεωργιανοί (1,9%), 16.200 Πακιστανοί (1,8%) και 13.900 Αιγύπτιοι (1,5%).

ΟΙ ΕΡΕΥΝΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ

Την τελευταία διετία έχουν εκπονηθεί δύο έρευνες για τον αριθμό των παράνομων μεταναστών, οι οποίες δημοσιεύτηκαν το 2009 και παρουσιάζουν και αυτές διαφοροποιήσεις ως προς την καταμέτρηση των ίδιων ατόμων.

Σύμφωνα με τη μελέτη «Εκτίμηση του όγκου των αλλοδαπών που διαμένουν παράνομα στην Ελλάδα», που εκπονήθηκε για λογαριασμό του Ινστιτούτου Μεταναστευτικής Πολιτικής με επιστημονικό υπεύθυνο τον καθηγητή Θεόδωρο Λιανό, τον Απρίλιο του 2008, ο αριθμός των παράνομων μεταναστών κυμαίνεται από 172.250 μέχρι και 209.402. Οι εκτιμήσεις βασίστηκαν σε στοιχεία που αντλήθηκαν από τον αριθμό των αλλοδαπών μαθητών, από τα αστυνομικά αρχεία για τις

συλλήψεις και απελάσεις, από συλλόγους μεταναστών σε διάφορες περιοχές, από μία εκτεταμένη διερεύνηση σε περίπου 300 δήμους και κοινότητες κι ακόμη από τα στοιχεία τόσο της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας όσο και του υπουργείου Εσωτερικών. Σε 205.000 υπολογίζει τους ανεπίσημους μετανάστες στη χώρα η έρευνα που πραγματοποιήθηκε στο Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος «Κλαντεστίνο» και παρουσιάστηκε το Δεκέμβριο του 2008. Σύμφωνα με αυτή τη μελέτη, ο αριθμός των ανεπίσημων μεταναστών ήταν σημαντικά μειωμένος σε σχέση με τους περίπου 700.000 της περασμένης δεκαετίας, αποτέλεσμα τριών προγραμμάτων νομιμοποίησης.

ΑΥΡΙΟ: ΔΥΟ ΓΡΑΜΜΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ